

“BİR AİLE, BİN ETKİ”

Araştırma Sorusu: Mahir Ünsal Eriş’in ‘**Olduğu Kadar Güzeldik**’ adlı yapıtında yer alan öykülerde ‘*aile*’ olgusu nasıl işlenmiştir?

Sözcük Sayısı: 3145

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ.....	3
2. AİLE İÇİ İLİŞKİLER VE BİREY OLMA HALİ.....	3
2.1 Sen O Zamanlar Parasız Yatılıydın.....	4
2.2 Feridun ve Aile Arayışı.....	6
2.3 Malibu Mehmet Ali Bulut.....	7
3. FİGÜRLERİN İÇ DÜNYALARINDA AİLE ETKİSİ.....	8
4. UZAMIN AİLE YAPISINA ETKİSİ.....	11
5. SONUÇ.....	12
6. KAYNAKÇA.....	13

1. GİRİŞ

Aile, kişinin sahip olduğu ve ömrü boyunca sahip olacağı, en temel eğitimleri aldığı öncelikli kurumdur. İçinde büyürken öğrenilen hiçbir davranış, duygu veya ahlaki değerler şahsın ilerleyen hayatında kolay kolay değişmez. Kısaca özetlemek gerekirse kişinin karar mekanizması, oluşan karakterin bilinçaltında yatan kişilik tarafından kontrol edilir. Mahir Ünsal Eriş'in "**Olduğu Kadar Güzeldik**" adlı yapıtında aile kurumunun figürlerin kişilik oluşumundaki rolü ve dolayısıyla kişinin karar mekanizması üzerine olan etkileri, yapıtta yer alan hikayelerle farklı kurgusal işleyişler ve bakış açıları aracılığıyla ele alınmıştır.

Bu incelemeler ışığında aile kurumunun yokluğuyla, aile içi problemlerle ve kötü örnek aile fertleriyle birlikte büyümenin kişilerin ilerleyen hayatlarına ne gibi etkiler yaptığı ve bu etkiler doğrultusunda karar mekanizmalarının nasıl çalıştığı üzerine yoğunlaşarak aile kurumunun önemine vurgu yapılmaktadır. Bu değerlendirmeler yapıtta '**Sen o Zamanlar Parasız Yatılıydın**', '**Benim Adım Feridun**' ve '**Malibu**' hikayeleri ile yapılacaktır. Ailenin yokluğu ve arayışı '**Benim Adım Feridun**' adı hikayede temel alınmışken, yine aynı sebepten ötürü yapılan yanlış davranışlar '**Malibu**' adlı hikayede anlatılmıştır. Aileye karşı duyulan kırgınlığın, kardeşleri birinden ayırarak diğerinin içinde yeşermesine sebep olan travmayı ise '**Sen o Zamanlar Parasız Yatılıydın**' adlı hikaye ile özdeşleştirmek mümkündür.

2. AİLE İÇİ İLİŞKİLER VE BİREY OLMA HALİ

Her hikayede, her figüre etki eden en önemli olgulardan bir tanesi kişinin aile içinde bulunduğu yerdir. Kişinin gördüğü muamele, geçirdiği içsel çöküntülerin büyük bir çoğunluğu aile içinde bulunduğu konumdan kaynaklanmaktadır. Örnek olarak eğer figür çoğunlukla aile toplantılarında söz sahibi olmayan ve karar vermesine izin verilmeyen bir kişi ise kendini ayrı bir bir birey olarak görmekte zorlanır. Karar mekanizması buna bağlı olarak kendi başına karar almaya programlamaz ve konu her ne olursa olsun diğer aile fertlerine bağımlı hale gelir. Diğer bir yandan eğer kişiye söz hakkı verilirse, kendini bağımsız bir birey

olarak görür ve ileriki yaşamında kimseye bağı kalmadan kendi kararlarını almaya programlanır.

2.1 Sen O Zamanlar Parasız Yatılıydın

‘Sen O Zamanlar Parasız Yatılıydın’ adlı hikayede ele almamız gereken figürler baba, dede, anne, okumakta olan abla ve küçük kardeşir. Hikaye bir mektup formunda küçük kardeşten ablasına ithafen yazılmıştır. Küçük kardeşin ablasına yazdığı bu mektup ablasına ailesinin ondan geçmişte saklamaya çalıştığı, gerçekte olup biten tüm yoksulluk ve buna bağı olayları saf gerçekliğiyle anlatmak için yazılmıştır ve bu durum “*Sana haftada iki üç kez yazdığım mektuplara koyamadım bunları, diyebilemedim. Doğum haberini verdiğinden beri düşünüyordum ama, anlatayım istiyordum. Bu güne kismetmiş.*” (Eriş, 9) sözleri ile açıklanmıştır. Kardeşin ailesine karşı birtakım kırgınlıklarının olduğu mektupta kullanılan dilden anlaşılmalıdır. Abla yatılı okulda parasız olarak okuyan bir öğrencidir. Ailenin okumakta olan tek üyesi ve aileyi yaşadıkları sefil hayattan kurtarma gücüne en çok sahip kişidir. Bu yüzden hikayede yaşanan olayları tecrübe eden bu aile, bütün yatırımını hikaye boyunca sadece bahsi geçen, mektubun yazıldığı ablaya yapmaktadır. Hikayenin, mektubun başında söylenenlere göre ablanın ailenin başından geçenlerden ve yaşadığı olaylardan haberi yoktur; çünkü ablanın aile dertleri ile uğraşıp notlarının düşmesini ve başarısız olmasını kimse istememektedir.

Bu hikayede baba yetersiz bir figür olarak tanıtılmaktadır. Baba işleri ne kadar yoluna koymaya çalışırsa işler o kadar sarpa sarmaktadır. Çözümü eşini ve kızını dedenin yanına, köye göndererek şehir dışına çıkmakta görmüştür. Her ne kadar gecelere kadar çalışsa da, bu emeklerinin hiçbir işe yaramayışı dede tarafından başarısızlık olarak görülür. Çünkü dede sadece sonuca odaklanmaktadır. Dede, babanın bu yetersizliğine dayanamayıp evladını ve torununu ona teslim etmek istemez çünkü damadına bir kez güvendiğinde neler olduğunu

görmüştür ve bu dede için çocukları geri vermemek konusunda yeterli bir sebeptir. Amacı aynı senaryonun tekrar yaşanmasını önlemektir. Bu figür genel olarak geleneksel yaşlı insan tipine örnektir. Yani kızların evde oturup yaşı geldiğinde, ortalama on üç on dört yaşlarında, evlenip çocuk sahibi olması gerektiğini düşünen bir düşünceye sahiptir.

Küçük kardeş, hikayede aile içinde en çok ezilen figürdür. Ablasının ardından, babasının yaşadığı sıkıntılar sonrası ve dedesinin kızların okumasına karşı oluşundan dolayı eğitim hayatından yoksun kalmıştır. Bu durum '*Kız evlat dediğin, memeleri dolunca oturur kocasının dizinin dibinde, ağzının içine bakar. Çocuğunu büyütür, salçasını, tarhanasını, turşusunu kurar biraz da örgü, dikiş dikiş geldimi elinden, daha ne?*' (Eriş, 9) bölümünde dile getirilmiştir. Küçük kardeş her ne kadar fazla belli etmese de ablasına fazlasıyla imrenmektedir. Bu konuda ailesine oldukça kırgındır ve bu kırgınlığını ilk defa üstü kapalı bir biçimde olsa da ablasına yazdığı mektupta dile getirir. Bu noktada bile hissettiklerini açıkça ailesine karşı dile getiremez. Aynı zamanda ailesi içinde yaşanan sorunları ablasıyla paylaşan kişidir. Ablanın artık yaşanan olaylardan haberdar olması gerektiği kanısına varan ilk ve tek aile ferdidir. Fazlasıyla ezilmesi ve söz sahibi olmaması, aile içinde kendi kararlarını vermesine izin verilmemesi onun hem birey olarak hem de henüz oluşan kişiliği üzerinde olumsuz etkiler yaratmıştır. Ailede sözü geçen tek kişi dededir. Bu durum küçük kızın ileriki yaşamında evlenene kadar dedesinin, evlendikten sonra ise eşinin kararlarını uygulayarak hayatını geçirmek zorunda olduğunu göstermektedir. Bir birey, kendi yaşamı hakkında karar almayı öğrenmediğinde, karşısına çıkan seçenekleri değerlendirmeyi bilmediğinden diğer bireylere bağımlı hale gelir ki bu durum hikayede kardeş figürü üzerinden anlatılmaktadır.

2.2 Feridun ve Aile Arayışı

İkinci hikaye olan '**Beni Adım Feridun**'daki Feridun olarak bildiğimiz odak figür ve çevresindeki insanlar için ise durum biraz daha farklıdır. Feridun sevgilisinden ayrılmış ve bu

ayrılığın üzerinden fazla bir zaman geçmemiş, aşk acısını en ağır şekilde yaşamakta olan bir figürdür. Bu durum onun üzerinde büyük bir etki yaratmış ve onun aslında bilinçaltında yatan bir yokluk olan, büyük bir aile özlemi çekmesine sebep olmuştur. Bu özlem onu o kadar derinden etkilemiştir ki neredeyse kendi benliğini unutup kendisine benzeyen başka bir insanın yerini almaya kadar gitmiştir. Rastgele katıldığı bir düğündeki insanların sıcaklığı bir an olsun odak figürün içinde bu yokluk yüzünden oluşan buzları eritmiştir.

Hikayenin odak figürü Almanya'da ikamet etmekte olan Feridun adlı bir kişiye fiziksel benzerliği sonucu kendine bir yalan üzerine kurulu yeni, başka, mutlu bir aile olgusu yaratmıştır. Kendi yaşantısına göre bu yeni edindiği ailenin içinde kendini oldukça iyi, sıcak bir yuvada gibi hissetmektedir. Sanki odak figür Almanya'da yaşayan Feridun olmuşçasına mutlu ve huzurlu saatler geçirmiş ve aile kurumuna hissettiği özlemi onlar arasında bulunduğu bu birkaç saat boyunca bir parça olsun dindirmeyi başarmıştır; fakat odak figür her ne yaparsa yapsın kendi benliğinden ve çektiği özlemden kurtulamamış, düğün gününün sonunda bu gerçekle yüzleşmek zorunda kalmıştır.

Feridun, aile ile birlikte geçirdiği her dakika kendi benliğini unutmuş, ve yalnız kaldığında ise tekrar hatırlamıştır. Her bireyin yalnızlık gibi kişisel durumları karşılıklı şekli farklıdır. Feridun da kendi benliğine dönüşü bir sigara içimi ile aktarmaktadır; “*Feridun Abicim, rahatsız onur musun bir sigara içsem camı açıp? Uyanayım iyicene.*’ *İç tabii,*’ dedim, *‘Bana da ver bir tane, varsa.’ Verdi, yaktım.*” (Eriş, 36). Sigara, Feridun’un efkarını, kederini sembolize etmektedir. Feridun bu aile ile birlikte geçirdiği saatler boyunca uzun bir zamandır yaşamadığı bir aile sıcaklığı yaşamıştır. Daha önce belirtildiği üzere Feridun sevgilisinden henüz ayrılmış bir figürdür. Bu aile içinde geçirdiği saatler boyunca bir anda kesilen sıcaklığı da tekrar kavuşmuş olması söz konusudur.

2.3 Malibu Mehmet Ali Bulut

Üçünü hikaye ‘**Malibu**’, Şener adlı figürün okul yıllarında kendisinde travma yaratan ‘Malibu’ adlı okul müdürü ile yıllar sonra karşılaşmasını konu alır. Malibu aslına onu küçükken okulun ortasında her seferinde rezil eden okul müdürü Mehmet Ali Bulut’a öğrenciler tarafından takılan isimdir. Odak figürün küçükken okul ve aile içinde ezilmesi onu yeni bir benlik, kişilik arayışına sürüklemiştir. Malibu’ya olan içten içe kızgınlığı “*Malibu! Ortaokuldaki müdür yardımcısı. Beni askılara asan, panayırılık bir şeymiş gibi tüm okula seyrettiren, çocukluğumu incecik bir çita gibi kıran Malibu; Mehmet Ali Bulut.*” (Eriş, 71) bölümünde açıkça işlenmiştir. Aynı zamanda bu hikayede belirgin olarak görülen bir unsur daha vardır ki o da küçük bir yerde yaşamının insanın üzerinde bıraktığı etkidir. Bu unsur Şener’in yeni bir benlik arayışını şekillendiren etkenlerden birisi olmuştur. Malibu, Şener’in öğrenci olduğu dönemde yaşadığı bazı ailevi olaylar sonucunda duygularına yenik düşmüştür. Bu ailevi sorunlar seneler sonra Malibu’nun otostop çekerek tesadüfen Şener’in arabasına binmesiyle ortaya çıkar. Fevzi ise Şener’in ilkokuldan arkadaşısıdır. Fevzi’nin babasının vefat etmesi sonucu annesi başka bir adamla evlenmiştir. Bu durum Fevzi’de de birtakım duygusal kırıklıklara sebep olmuştur. Fevzi kendine “serseri” olarak tabir edilen biraz dediğim dedik, sert ve yaramaz bir karaktere bürünmüştür.

Bu hikayenin alt metinlerinden birisi her bir bireyin kendine ait bir hikayesi olduğudur. İnsanların dışarıdaki görüntüleri, içlerinde yaşadıkları sıkıntıların dışa vurumu olabildiğini göstermektedir. Bu hikayede Malibu’nun yaptığı her hareketin temel sebebinin ailevi problemler olduğu gösterilmektedir. Bir bireyi en derinden etkileyen sıkıntılar genel olarak ailesel etkenlerdir. En yakınındaki kişi, yani Malibu’nun karısı ile yaşadığı bu problemler çocuklara karşı yansıttığı öfke patlamalarına dönüşmüştür. Yıllar sonra arabada Şener’le karşılaşması onun bir birey olarak doğru olan şeyi, yani özür dilemesi için bir kapı açmıştır.

3. FİGÜRLERİN İÇ DÜNYALARINDA AİLE ETKİSİ

‘Sen o Zamanlar Parasız Yatılıydın’ adlı hikayede temel olarak beş farklı figür vardır. Bunlar baba, anne, abla, küçük kardeş ve dede figürleridir. Hikayedeki baba figürü, diğer bütün babalar gibi ailesi için en iyisini isteyen tipik denebilecek bir baba figürüdür. Elinden geleni yapmasına rağmen ailesine iyi bir hayat sunamadığı için onlara karşı bir mahcubiyeti vardır. Buna rağmen bir gün olsun inancını ve umudunu kaybetmeyen güçlü bir karaktere sahiptir. Ailesi için canını dişine takıp onları korumak, kollamak için ne gerekiyorsa yapmaya hazır bir yapısı olan bir figür olduğu ‘*Dedem ne çok severdi beni, ne çok. Babam da seni. Onca borcun içine seni okutabilmek için girdi biraz da. Şimdi üstünden bunca vakit geçti diye bu kadar rahat diyorum bunu, alınma. Albayın Nihat sokmuştu onu bu ortaklık işine. Babam ki şunca yılın ırgat çocuğu, ne anlasın fabrikadan, muhasebeden, stopajdan, sacdan, Allahını seversen. Fakirin umudu kazancından çok, borcundan az işte, ne yaparsın.*’ (Eriş 9,10) alıntısında da vurgulanmaktadır. Baba büyük kızının okul hayatını oldukça önemser çünkü büyük kızının kendini onların yaşadıkları bu zorlu hayattan kurtarabilecek olma olasılığını onun için yaşanan diğer şeylerden çok daha önemlidir. Bu yüzden yaşadıkları problemlerin hiçbirini büyük kızının ve diğer aile fertlerinin hissetmesine izin vermez. Ailesine karşı taşıdığı mahcubiyetin bir kısmını dışarıya karşı da taşımaktadır. Başka insanların kendisine bakışları onu içten içe yaralasa da, dışarıya hiçbir şey yansıtmamaya çalışır ve dik durmaya çabalar. Babanın güçlü bir karakteri vardır ancak kayınpederine karşı boynu kıldan incedir; çünkü ailesine bakmamaktadır. Bu duruma rağmen dedeye karşı bile dik duruşunu bozamaz. Ancak dede figürünün anne figürünün yanında ona bir parça çöpmüş gibi davranması içten içe onun eşinin karşısında onurunun ve gururunun kırılmasına da sebep olmaktadır.

Anne figürüne gelecek olursak, hikayede pek bir önemi olmayan, oldukça edilgen bir figür olarak yer alır. Bu figür hakkında söyleyebileceğimiz pek fazla şey yoktur. Kadın kocasını sevmekte ve onun emeğini görmektedir. Çoğu zaman kocası için üzülse de elden gelen,

yapabileceği pek fazla bir şey yoktur. Büyük kızının okul hayatını en az baba figürü kadar o da önemsemektedir. En azından büyük kızının kendini kurtarmasını ve yaşadıkları bu sıkıntılı hayattan uzaklaşmasını ister. Hem baba hem de anne figürleri küçük kızlarına karşı mahcup durumdadır. Çünkü küçük kızlarını okutmaya çalışsalar da başaramamışlardır. Ellerinden geldiğince çabalasalar ailenin durumu gittikçe kötüye giderken ve ablayı bile zar zor idare ederken bu pek mümkün olmamıştır.

Yapıttaki büyük kız da anne gibi edilgen bir karakterdir. Kendisinden öyküde sadece bahsedilir. Hikayedeki hiçbir olayın içinde cismen varlık göstermemiştir. Ailenin yaşadığı hiçbir problem ve güçlükten haberi yoktur. Bunun sebebi daha önce birkaç yerde bahsettiğim gibi anne ve babanın yaşadıkları çaresizliği ve yoksulluğu çocuklarına yansıtmak istememektedir. Yatılı okulda okuyan kızlarının aile problemleri ile uğraşarak vakit kaybetmesini istemezler.

Küçük kardeş ise abladan epey farklıdır. Ailenin içinde bulunduğu durum onu üzmemekte, abladan farklı bir biçimde etkilenmemektedir. O güne kadar yaşadığı, hissettiği her sıkıntıyı içine atmıştır çünkü ailesinin başında yeterince problem vardır. Onun kendi sıkıntılarının ailesine fazladan yük olacağını düşünüp susar, ta ki mektubu yazmaya karar verene kadar. Bir nevi içini ablasına döker. Ailesine karşı ise kırgındır. Her ne kadar ailesine fazla belli etmese de ablasının hayatını kıskanır, ona özenir. Çünkü ablası mezun olduğunda kendi özgürlüğünü kazanmaya başlayıp yeni bir hayata başlayabilecektir; fakat kendisi ise dedesi ile kaldığı her saniye evliliğe bir adım daha yaklaşıp çocuk sahibi olma yolunda ilerlemektedir. Bunların hepsini bilmesine rağmen ağzını kapalı tutmaktan başka yapabileceği pek fazla bir şey yoktur. Hikaye, bir mektup biçiminde küçük kardeş tarafından büyük ablaya yazılmıştır. Her ne kadar onu kıskansa da ona karşı bir kırgınlığı yoktur. Çünkü onun bugüne kadar olan hiçbir şeyden, hiçbir olaydan haberi olmamıştır. Ona kırgın olması için bir sebep göremez. Fakat

ailesine karşı olan kırgınlığını mektupta ablasına karşı içini dökerken üstü kapalı bir şekilde belirtir.

Son olarak dede figüründen de bahsetmek gerekir. Dede figürü baskın, geleneksel bir baba figürüdür. Bu sebepten babanın ailesine, kızına yaşattıklarına katlanamaz. Anadolu’da evin direği erkektir. Ailenin başına gelen her olay evin reisi olan erkekten, babadan sorulur. Dede, baba figürünün yetersiz bir baba ve kesinlikle kız verilecek bir tip olmadığını düşünür; *‘Dedem istemedi önce, geri çevirdi kapıdan. “Uçan kuşa borcun var, borcunu bitir, adam ol, ailene sahip çık öyle gel!” dedi. Döndü gerisin geri, gitti babam.’* (Eriş, 12) Damadının aileyi bu durumda bırakışı dedeyi de toplum içinde sıkıntılı bir duruma düşürür. Dede, hem ailesine bakmadığı, hem de kendisini de toplum içinde kötü bir duruma düşürdüğü için damadına öfkeli. Bardağı taşıran son damla ise damadın küçük kızını ve eşini baba evine geri gönderdiği zamandır. Dede, onları geri almaya bir daha kesinlikle gelmemesini yoksa işlerin çok ters durumlara gideceğine dair tehditler savurarak baba figürünü evinden yaka paça kovar.

‘Benim Adım Feridun’ adlı hikayenin odak figürü sevgilisinden henüz ayrılmış, yalnız bir karakterdir. Feridun ayrılığın getirdiği duygusal çöküntü ile yalnızlık halini kendisi için bir bunalım haline çevirir. Hikayede tanımadığı insanların düğününe birkaç kadeh bir şeyler içmek ve yaşadığı bu yalnızlığı unutmak için gitse de sonuçlar hiç tahmin etmediği bir şekle gelir. Düğünler kalabalık ve sesli ortamlardır. Hareketli mekanlar genel olarak böyle duygusal çöküntüler yaşayan insanların ilk tercih ettiği yerlerdir. Zaman ilerledikçe tanıştığı insanlar onu kendi bildikleri akrabaları ‘Feridun’ olmaya iter. Feridun aradığı aile özlemini, şefkatini tanımadığı bir ailede bulur. Aslında tek ihtiyacı olan şeyin sıcak bir yuva ortamı olduğunu fark eder. Yalnızlığını bir süreliğine unuttur ve o sıcak yuvaya kendini kaptırır. Fakat her güzel şeyin bir sonunun olduğu gibi bunun da bir sonu olduğunun farkına varır. Hikayenin sonunda

odak figür bunu fark eder ve hiç değilse mutlu geçirdiği birkaç saati arkasında bırakarak kendi yalnız hayatına geri döner.

4. UZAMIN AİLE YAPISINA ETKİSİ

‘**Sen o Zamanlar Parasız Yatılıydın**’ adlı hikayede figürler üzerinde etkili olan uzam bir kasaba veya köy uzamıdır. Bu tür küçük yerlerde yaşanan en ufak olay ortam küçük olduğu için hızla yayılır. Bu tür ortamlarda yaşamak insan üzerinde oldukça büyük bir baskı oluşturur. Oluşan baskı ise bu bölgelerde yaşayan insanların hata yapma ihtimallerini artırır. İnsanların imalı ve kinayeli bakışları zaten katlanılması zor olan böyle durumlar karşısında insanın onurunu ve gururunu fazlasıyla kırar. Bu hikayede bunlara benzer durumlar yaşanır. Baba ailesine iyi bakmak için elinden geleni yapsa da köy halkının kinayeli bakışlarına maruz kalır. Çünkü baba ailesini dedenin yanına bırakıp gitmek zorunda kalır. Bu Anadolu’nun hiçbir yerinde hoş karşılanmadığı gibi hikayede de hoş karşılanmamıştır. Ailenin yaşadığı olaylar oldukça tez bir biçimde bütün köye yayılır. Aile üyeleri her ne kadar bu yaşanılanların altında sapaşğlam kalkmaya çalışsalar da başarılı olamazlar. Köy halkına göre ise gösterilen çabaların hiçbiri önemli değildir. Bu saatten sonra işleri tekrar yoluna koymayı başarsalar bile onların yüzlerine gülüp arkalarından bu zamana kadar yaşadıkları her türlü kötü olayı konuşacak bir grup insan elbetteki olacaktır. Bu hikayedeki baba figürü her türlü olumsuz muameleye maruz kalsa da oldukça örnek gösterilebilecek bir davranışı ve yönü vardır. O da bu olanlara rağmen umutlarına sınıksız tutunması ve dimdik ayakta oluşudur. Dede figürü ise bu yaşadığı muamelelere baba figürü gibi göğüs geremez. O yapılan davranışları savuşturmak yine her an her dakika damadına patlamaya hazır bir barut fiçisi gibi ortalıkta gezmeye devam etmektedir.

‘**Benim Adım Feridun**’ adlı hikayede kişilerin içinde buldukları uzam bir tatil şehri ve yazlık bir mekan olan Balıkesir’in Erdek ilçesidir. Uzam hikayede ‘*Meydandaki çay bahçelerinden birine oturmak geldi içimden sonra. Çünkü Erdek bir kitap olsaydı, bu çay*

bahçeleri ilk cümlesi olurdu.' (Eriş, 23) pasajında belirtilmiştir. Özellikle bu tür yazlık yerlerde, yazın olmak üzere, fazlasıyla düğün, nişan gibi kutlamalar veya etkinlikler yapılır. Bu tür yerlerin oldukça şenlikli yerler olduklarını söylemek mümkündür. Hikayedeki odak figürün içinde bulunduğu depresif ruh hali için bu tür yerlerden birinde bulunmak oldukça büyük bir önem arz eder. Odak figür bu açıdan oldukça şanslıdır. Yazar bu avantajı kullanarak odak figürü yeni bir benlik içine girmeye zorlar. İnsanların sıcaklığı da bu tür ortamlarda buldukları yerin sıcaklığıyla doğru orantılıdır. Ortamın ve insanların sıcaklığıyla beraber odak figürde yaşadığı o soğuk depresyondan bir süreliğine çıkar ve sıcak, renkli bir kişiliğe bürünür. Bu noktada uzamın öykü kişisi üzerinde yaşadığı mutsuzlukları giderecek olumlu bir etki olduğu söylenebilir.

'Malibu' adlı hikayede de aynı '**Sen o Zamanlar Parasız Yatılıydım**' hikayesinde olduğu gibi küçük yer uzamı etkilidir. Bu tür yerlerde herkes birbirini tanır. Bire bir konuşmuşlukları olmasa bile insanlar birbirlerini tanırlar. Bu hikayede Şener'in başına gelen olayların bir sebebi uzamdan ve uzama bağlı kültürel yapıdan kaynaklanmaktadır. Fevzi cüzdanı çaldıktan sonra cüzdandan kurtulması için onu Şener'e verir. Şener birkaç kez denemesine rağmen cüzdanı herhangi bir yere atamaz çünkü etrafında her seferinde insanlar vardır. Hikayenin geçtiği uzam küçük bir yer olduğu için gelip geçen herkes Şener'in kimin çocuğu olduğunu bilir ve yaptığı şeyi ailesine bir şekilde ulaştırır. Bunun dışında cüzdanın Malibu'nun eline nasıl geçtiği konusuna gelirsek bunun sebebi de hikayede kullanılan uzamın bir taşra uzamı olmasından kaynaklanmaktadır. Eğer Şener bir yolunu bulup cüzdanı herhangi bir çöpe atmayı başarabilseydi başına bunların hiçbiri gelmezdi. Çünkü o cüzdanı camdan aşağıya atarken unuttuğu bir ayrıntı vardır. O da cüzdanın içindeki kimliklerdir. Küçük yerlerde özellikle de zengin kimseler herkes tarafından çok iyi tanınır. Fevzi'nin yürüttüğü cüzdan ise babası galerici olan bir kızın cüzdanıdır. Bu yüzden cüzdanı bulan kişi direkt olarak cüzdanı Şener'in okuluna götürmüştür. Cüzdanın Şeneri'nin evinin önünde bulunması ise sanki cüzdanı

Şener yürütmüş gibi göstermiştir. Zaten gergin hal ve tavırları ise onu iyice ele vermiştir. Bu iki hikayede ise uzamın kişilerin yaşamında, olumsuz bir etki bıraktıkları söylenebilir.

5. SONUÇ

Mahir Ünsal Eriş'in "**Olduğu Kadar Güzeldik**" adlı yapıtında aile olgusu figürler üzerinden bir çok farklı şekilde işlenmiştir. Yapılan tez çalışmasında okuyucuya farklı kültüre sahip ailelerin, ailenin içinde yer aldıkları uzamların, aile içi ilişkilerin ve aile bireylerinin kişilik arayışlarının bireyin yaşantısında ne derece önemli olduğu anlatılmıştır.

Kitapta anlatılan aile yapıları aslında tam olarak içinde bulunduğumuz toplumda rastlanabilecek türde aile yapılarıdır. Gerek Anadolu'da sıradan bir aileyi, gerek turist ağırlıklı bir sahil beldesinde yaşayan bir bireyi konu alan birçok hikaye barındıran bu kitap aslında bir yandan da hikayelerde bulunan kişilerin hayatlarında gerçekleşen hem ailesel hem çevresel etkenlerin kişi üzerine yaptığı etkiyi inceleyip bir psikoanaliz şeklinde bize sunmaktadır. Buradan şu sonucu çıkartmak mümkündür; kitapta bahsedilen her bir karakter aslında gerçekte var olan ya da olabilecek kişileri temsil etmektedir. Gerçek kişiler ile kitaptaki figürler arasındaki temel farklar sadece isimleri ve dış görünüşleridir. Bu sebepten dolayı Türkiye'de yaşayan insanların bölgeler göre ne tür düşünce ve örf farklılıklarına sahip olduklarını anlamak adına bu kitabın sosyal bir gerçekçiliğin temsilcisi olduğunu söylemek mümkündür.

Çalışmada aile olgusunun bireyler üzerine nasıl etki ettiği incelenmiştir. Bu çalışma çevrenin, büyütülme şeklinin, figürün iç dünyasında yaşadıklarının aile kurumu üzerinde yarattığı etkinin kişiyi var eden en temel etken olduğu noktasında bir görüşe varmama olanak vermiştir.

6. KAYNAKÇA

Eriş, Mahir Ünsal. *Olduğu Kadar Güzeldik*. İletişim Yayınları, 2013. İstanbul